

Universiteit
Leiden
The Netherlands

On the aesthetic regime of Kurdish cinema: the making of Kurdishness
Şimşek, B.

Citation

Şimşek, B. (2021, May 4). *On the aesthetic regime of Kurdish cinema: the making of Kurdishness*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3161381>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3161381>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/3161381> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Şimşek, B.

Title: On the aesthetic regime of Kurdish cinema: the making of Kurdishness

Issue date: 2021-05-04

Samenvatting van de Doctoraalscriptie 'Over het esthetische regime van de Koerdische Cinema: De vorming van het Koerdische subject'

De opkomst van de Koerdische cinema heeft plaats gevonden zonder staatsindustrie en een gehomogeniseerd publiek. Dit vormt een anachronische gebeurtenis, die vragen oproept over de vorming van het Koerdische subject in het tijdperk van het late kapitalisme en van digitale revoluties. In deze thesis wordt betoogt dat de vorming van een Koerdisch subject plaats vindt tussen het verlangen naar de totaliteit van een nationale cinema (een cinema die in staat is om het Koerdische subject te articuleren) en de realiteit van a-centrische en uiteenlopende Koerdische realiteiten, waardoor elk subject noodzakelijkerwijs moet worden gearticuleerd (de cinema die ons dwingt om te vragen, welke Koerdische subjecten). Het proces van subjectivering, dat ontstaat door de beweging tussen deze twee uiteinden, de idee van een nationale cinema en uiteenlopende realiteiten, richt zich op een esthetische afbakening. Deze afbakening wordt gekenmerkt door de onderdrukkende politiek van de Koerdische identiteit en de uiteenlopende manieren waarop werkers in de Koerdische cinema, waaronder academici en onderzoekers, zich engageren om Koerdisch te worden in de naam van de democratische politiek. Met andere woorden, wanneer men eenmaal de impliciete en expliciete regels erkent die aan de mogelijkheid en de ontwikkeling van de Koerdische cinematografie worden opgelegd, wordt de kwestie van het Koerdisch ook een kwestie van esthetiek. Mijn onderzoek vraagt zich af of we kunnen spreken van Koerdische cinema als subjectvormend, en zo ja, wat is dan de politiek van dit proces van subjectivering?

Door mijn onderzoek leg ik de verschillende lagen van de Koerdische cinema bloot die door Koerdische films en regisseurs, door academici die aan de Koerdische cinema werken, door Koerdische instituten en door hedendaagse kunstenaars worden geconstrueerd. Door een inhoudelijke analyse van films in Koerdische talen, het identificeren van Koerdische regisseurs als agenten van het maken van geschiedenis, en het onderzoeken van pogingen om de Koerdische cinema te institutionaliseren, richt ik me op de Koerdische vooronderstelling van gelijkheid om te handelen in een esthetisch regime van kunst. Drie hoofdstukken vormen de kern van mijn onderzoek: 'Een Stichting van de Koerdische Nationale Film', 'Een Herinterpretatie van het Koerdische Trauma', en 'Een Esthetisch Regime van het Koerdisch'. In het eerste hoofdstuk onderzoek ik de fundamenteën van de Koerdische nationale cinema om te komen tot een tijdstheologie in Koerdische speelfilms, en om het discours van de Koerdische nationale cinema te verkennen. De modernisering van de Koerdische cultuur in termen van de hoorbaarheid van de Koerdische talen vormt hier het politieke terrein - de mogelijkheid - van een Koerdisch nationaal audiovisueel regime. Het tweede hoofdstuk is gestructureerd om het populaire thema van slachtofferschap in speelfilms te problematiseren door een politiek-economische herinterpretatie van het Koerdische trauma. In speelfilms, waar de kleur van het Koerdisch wordt bepaald door het trauma dat subjecten onder het juk van welke moderne natiestaat ondergaan, wordt het trauma, als stichtende collectieve ervaring uit het verleden, de grondlegger van de Koerdische subjectiviteit in commerciële Koerdische films. Deze categorie van het niet-representeerbare in de kunst komt naar voren als de

sleutel tot een nieuwe ethiek voor een Koerdisch audiovisueel regime. In het laatste hoofdstuk van mijn onderzoek, bestudeer ik het esthetische regime van het Koerdische in termen van de topografie van het gewone leven dat buiten Koerdistan wortel schiet. Hierbij ontmoet het conventionele idee van het Koerdische slachtofferschap de agency van het verzet in de Koerdische filmfestivals van korte films en documentaires in plaats van de geperfectioneerde traumaverhalen in speelfilms in het Koerdisch.

Op basis van een gedetailleerde discussie in deze drie hoofdstukken over nationale cinema, de kunst van de niet-representeerbare en digitale revoluties, onthul ik de noodzaak om het esthetische regime van het Koerdische in audiovisuele termen te onderzoeken, om de subjectificatie-processen die leiden tot een ethische gemeenschap in de naam van de Rancièrische democratische politiek te articuleren. Koerdische talen en mondelinge overlevering zijn de dragers van een subjectificatie-proces dat een Koerdisch collectief lichaam markeert. Als zodanig is dit onderzoek ook gericht op de vorming en de inhoud van Koerdische ‘uitspraken’, als onderdeel van de analyse. Dit roept op zijn beurt de vraag op of de Koerdische ethische gemeenschap een kwestie is van de politieke aanwezigheid van de Koerdische gemeenschap, die haar nationale basis buiten de natie om opeist voor een zich vormend wij? Maar de kloof tussen de politieke erkenning die Koerdische vrouwen hebben gekregen en het patriarchale optreden van de Koerdische cinema markeert deze bijzondere ethische gemeenschap op een bijzondere wijze. Ik stel de cinema voor als een huis voor communicatief handelen en het vermogen om de toekomst in het heden te ontvouwen. De toekomst van de Koerdische cinematografie, zo

concludeer ik, hangt af van een ethische gemeenschap die het Koerdische niet overstijgt, maar het op een nieuwe wijze claimt.

Sleutelwoorden: Esthetiek, Koerdisch, Subjectificatie, Politiek, Trauma, Democratisering